

2024-04-02 Nr. NV-732

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr. (TAP-24-59(2)) TAIS (24-2081(2))	PAŽYMA DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 13-1, 20-3 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO NR. XIV-1169 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2540(2) (VYRIAUSYBĖS IŠVADA SEIMUI)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-12-14	Energetikos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
<p>Teikiama Vyriausybės išvada dėl Seimo narių (L. Nagienės, Z. Balčyčio, L. Kukuraičio, K. Mažeikos ir t. t.) parengto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20(1), 20(2), 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13(1), 20(3) straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma numatyti, kad elektros energijos gamybos įmokos mokėjimas yra taikomas gamintojams, eksploatuojantiems tiek jau veikiančias, tiek ir po 2023 m. liepos 1 d. pradėsiančias veikti saulės šviesos energijos, vėjo ir biudujų elektrines. Taip, Įstatymo projekto rengėjų teigimu, siekiama užtikrinti teisinio reguliavimo atitiktį konstituciniams proporcingumo ir sąžiningos konkurencijos principams. Pažymėtina, kad šiuo metu Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI – 1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 201, 202, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 (1), 20 (3) straipsniais įstatymo Nr. XIV – 1169 18 straipsnio 6 dalyje (Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas) numatyta, kad atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos mokėjimas taikomas tik gamintojams, leidimą gaminti elektros energiją gaminantiems po 2023 m. liepos 1 d.</p>

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau siūloma jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:</p> <ol style="list-style-type: none">Siekiant užtikrinti plėtotojų teisėtus lūkesčius bei atsižvelgiant į Seimo 2023 m. gruodžio 19 d. priimtą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 201, 202, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 131, 203 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2390, siūloma pritarti, kad gamybos įmoką privalo mokėti visi elektros energijos gamintojai, išskyrus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą išimtį, tačiau elektros energijos gamintojams, kurie iki 2023 m. liepos 1 d. gavo leidimus gaminti elektros energiją arba elektros įrenginius įrengusio rangovo deklaraciją, siūloma nustatyti 10 metų pereinamąjį laikotarpį, kuris užtikrins tiek elektros energijos gamintojų, tiek bendruomeninių organizacijų teisėtus lūkesčius ir nepažeis sąžiningos konkurencijos laisvės principo. Atitinkamai siūloma tikslinti ir Įstatymo projekto 18 straipsnio 5 dalį.Taip pat, pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 131 straipsnio 2 dalies nuostatas gamybos įmokos neturi mokėti elektros energijos gamintojai, kurie laimėjo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną ir įgijo teisę į kainos priedą. Siekiant nepažeisti konstitucinio teisinės valstybės principo <i>lex retro non agit</i> (įstatymas atgal negalioja) ir palengvinti teisės subjektų padėtį, kartu nepakenkiant kitiems teisės subjektams (<i>lex benignor retro agit</i>), siūloma:<ul style="list-style-type: none">patikslinti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 131 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip: (gamybos įmokos nemoka) gamintojai, kurie laimėjo skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, yra įgiję teisę į fiksuotą tarifą arba yra laimėję šio įstatymo 22 ir (ar) 221 straipsniuose nurodytą (nurodytus) konkursą (konkursus);Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte nustatyti, kad gamybos įmokos nemoka elektros energijos gamintojai, įgiję teisę į fiksuotą tarifą, nuo 2024 m. sausio 1 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Pateikiamoje Vyriausybės išvadoje aiškiai nurodomi argumentai dėl siūlomų Įstatymo projekto patobulinimų.

STEBĖSENA

-

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas derintas su visais suinteresuotais subjektais.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pirminę išvadą patikslintas nutarimo projektas, į pastabas atsižvelgta. Antrinėje Teisės grupės išvadoje pateiktas pasiūlymas tikslinti Nutarimo projekto 2 punkto formuluotes. Siūlytina šią pastabą įvertinti.

Nutarimo projektas 2023 m. gruodžio 27 d. buvo paskelbtas Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir išsiųstas išvadoms gauti 14 suinteresuotų subjektų. Pastabas dėl Nutarimo projekto pateikė VšĮ „Žiedinė ekonomika“, Teisingumo ministerija, Konkurencijos taryba. Nutarimo projektas patikslintas pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Pastabos suderintos darbo tvarka.

Taip pat Nutarimo projektas 2024 m. vasario 8 d. buvo paskelbtas pakartotiniam derinimui TAIS ir pateiktas išvadoms gauti 19 suinteresuotų subjektų. Pastabas dėl Nutarimo projekto pateikė UAB „Renega“, UAB „L-VĖJAS“, Vėjo elektrinių asociacija, Lietuvos saulės energetikos asociacija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir Teisingumo ministerija. Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas, kurios buvo derintos darbo tvarka. Pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies ir kurių nepavyko suderinti darbo tvarka, įvertintos derinimo pažymoje. Nesuderintos pastabos yra iš rinkos dalyvių, pagrindinė pastaba – įmonės nesutinka su gamybos įmoką mokančių subjektų rato išplėtimu, ir tai įvardija kaip teisėtų lūkesčių pažeidimą. Energetikos ministerija savo ruožtu argumentuoja, kad įmokos mokėtojams yra suteikiamas pereinamasis 10 metų laikotarpis, be to, įmoka bus privalu mokėti tik už laikotarpį nuo 2023 m. liepos 1 d., ir šis reikalavimas nebus taikomas atgaline tvarka, kaip savo pastabose argumentuoja rinkos dalyviai.

Pažymėtina, kad taip pat Energetikos ministerija 2024 m. vasario 27 d., suorganizavo viešą konsultaciją dėl Nutarimo projekto. Susitikimo metu buvo diskutuojama apie gamybos įmokos taikymą, buvo pristatytos rinkos pastabos, pateikta Energetikos ministerijos pozicija. Sutarta, kad asociacijos pateiks papildomų objektyvių argumentų, kuriais vadovaujantis būtų galima nustatyti ilgesnį pereinamojo laikotarpio terminą. Vadovaujantis gautais duomenimis, pereinamojo laikotarpio terminas buvo pailgintas iki 10 metų.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina Nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja